

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201583884

Zaaknummer: Z/22/099804

Portefeuillehouder(s): A.J. van Hout

Voor vragen

Naam: Sander Geertsen, projectleider afdeling IBP
Telefoon: (088) 695 30 82
E-mail: s.geertsen@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Crisisnoodopvang vluchtelingen uit Oekraïne in Westervoort Noord en update vanuit de veiligheidsregio

Aanleiding voor deze kennisgeving

De oorlog in Oekraïne blijft een ongekende hoeveelheid leed met zich meebrengen. Nog steeds ontvluchten veel inwoners van Oekraïne het geweld. Op het gebied van de vluchtelingencrisis staat de Veilig- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) samen met de gemeente Westervoort en 14 andere gemeenten in de regio voor de volgende taakstellingen:

1. Opvangplekken realiseren voor 2940 vluchtelingen uit Oekraïne;
2. Realisatie van 450 crisisnoodopvang plekken voor asielzoekers tot 1 januari 2023;
3. Versnelde huisvesting van statushouders voor eind 2022 (sturing verloopt via provincie).

Door middel van deze kennisgeving informeren we u over de stand van zaken en de komende crisisnoodopvang voor Oekraïense vluchtelingen in onze gemeente.

Relevant beleidskader

Het college vindt het belangrijk dat we als Westervoortse gemeenschap naast de noodopvang in de ombouw van het gemeentehuis een extra inspanning leveren aan de regionale taakstelling. In overleg met de VGGM is gekozen voor crisisnoodopvang omdat dit de ambtelijke organisatie het minst belast.

Daarnaast voldoet de gemeente op deze wijze beter aan de verplichting tot opvang van vluchtelingen die per 1 april 2022 geldt.¹

Inhoud van mededeling

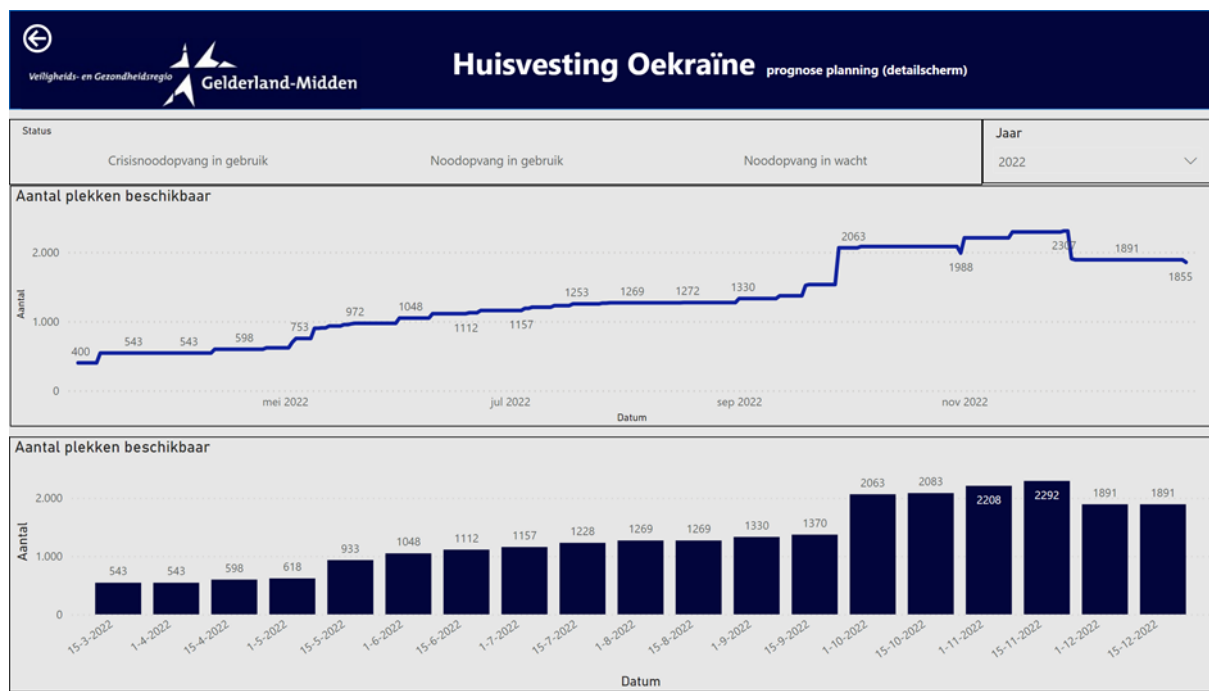
1. Opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne

Sinds begin maart organiseren gemeenten in de VGGM op verschillende locaties noodopvang voor vluchtelingen uit Oekraïne. Per gemeente is op basis van het inwoneraantal bepaald welk aandeel zij van het totaal aantal plekken moeten realiseren. Als regio voldoen we nog niet aan de totale taakstelling (2940).

¹ De basis hiervoor is het Koninklijk Besluit van 31 maart waarbij de artikelen 2c en 4 van de Wet verplaatsing bevolking uit 1952 in werking zijn gesteld. Dit in combinatie met de Regeling opvang ontheemden Oekraïne die eveneens per 1 april van kracht geworden is.

Begin oktober zijn er in de regio 1803 opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen (exclusief particuliere opvang). Dit loopt in november op tot bijna 2300 plekken. We bereiken met het huidige aantal locaties en de prognoses van nieuwe locaties de opdracht van 2940 regionaal helaas nog niet (zie afbeeldingen hieronder).

Landelijk stagneert het aanbod van nieuwe opvangplekken en zijn de huidige opvanglocaties grotendeels bezet (96%). De instroom van nieuwe vluchtelingen is ongeveer 100 per dag. Dat betekent dat we snel een situatie krijgen dat er te weinig opvangplekken zijn.

De voorzitter van de VGGM heeft op 14 oktober 2022 in een regionaal bestuurlijk overleg wederom aan de burgemeesters gevraagd meer opvanglocaties aan te dragen.

Eind juli heeft onze burgemeester al een dergelijk verzoek van de voorzitter van de VGGM ontvangen. In deze brief stond dat de gemeente Westervoort (net als verschillende andere gemeenten) niet voldoet aan de gestelde opdracht(en) vanuit het Rijk. Voor onze gemeente is een taakstelling van 90 opvangplekken genoemd. Momenteel zijn er 58 opvangplekken in de oudbouw van het gemeentehuis. Inmiddels mogen de 13 plekken in de particuliere opvang, onder voorwaarden, ook meegeteld worden in de gemeentelijke opvang.

Gemeente/ Taakstelling	Gerealiseerde opvangplekken OEK*	Opvangplekken OEK op 1-11**	POO opvang	Oekraïners taakstelling 2000	Oekraïners taakstelling 2939	Verschil 2000	Verschil 2939
Arnhem	530	530		364	582	-166	52
Barneveld	264	264	5	159	238	-110	-31
Doesburg	34	40		62	77	22	37
Duiven	24	24	8	90	124	58	92
Ede	400	400		276	434	-124	34
Lingewaard	87	102		134	197	32	95
Nijkerk	93	93		127	185	34	92
Overbetuwe	76	76		136	201	60	125

Renkum	91	91	12	103	146	0	56
Rheden	50	161		128	187	-33	26
Rozendaal	0	0		43	46	43	46
Scherpenzeel	112	112		60	73	-52	-39
Wageningen	68	68	60	120	173	-8	45
Westervoort	58	58	13	70	90	-1	19
Zevenaar	35	185		128	187	-57	2

* Peildatum: 11-10-2022. Daadwerkelijke gerealiseerde opvangplekken voor Oekraïners.

**Peildatum: 1 november 2022. In dit overzicht zijn ook de aangekondigde locaties meegenomen die naar verwachting uiterlijk 1 november worden gerealiseerd.

In september meldde zich de Putman Exploitiemaatschappij met het aanbod van een mogelijke tijdelijke opvanglocatie. Op 12 september 2022 heeft de burgemeester met de programmadirecteur Opvangteam vluchtelingen (en asielzoekers²) van de VGGM gesproken over de (on)mogelijkheden binnen de gemeente en 1Stroom. Daarbij is ook de door de exploitatiemaatschappij aangeboden locatie besproken. Afgesproken is om gezamenlijk in te zetten op CNO met 80 plekken ten behoeve van de VGGM en de Veiligheidsregio Gelderland Zuid.

De crisisnoodopvang komt op een gedeelte van een bedrijfsperceel aan de IJsseldijk-Driegaardensestraat. Hier moeten eerst tijdelijke bouwwerken worden neergezet die voldoen aan geldende eisen voor onder andere brandveiligheid, sanitaire voorzieningen en privacy. Bedmobile³ (uit Westervoort) is bereid gevonden om hiervoor de noodzakelijke tijdelijke bouwwerken te plaatsen. Naar verwachting is de locatie over ongeveer zes weken gereed. Wanneer de vluchtelingen exact komen, is nu nog niet bekend. In november 2022 organiseren we een inloopbijeenkomst voor omwonenden en ondernemers. Het gaat om een periode van 12 maximaal 24 maanden. Het Rode Kruis gaat de opvang in opdracht van de gemeente uitvoeren.

Uit de brief⁴ van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 14 oktober 2022 aan de Tweede Kamer blijkt dat de financiële toelagen voor ontheemden nog steeds uit het normbedrag gedekt moet worden. Het normbedrag is per 15 oktober 2022 bijgesteld van € 100,- naar € 83,-. De desbetreffende regeling kent een aparte bepaling die het mogelijk maakt werkelijke meerkosten per gerealiseerde plek per dag te declareren indien de totale werkelijke kosten een uitkering op basis van de normbedragen in betekenende mate zouden over- of onderschrijden. Het nieuwe normbedrag biedt ruimte voor de bekostiging van alle lasten. De gemeente is eindverantwoordelijk voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners en draagt daarmee een financieel risico.

Wij vinden het als college van burgemeester en wethouders belangrijk om een extra inspanning te leveren in de opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne. We voelen de noodzaak en zien het als onze maatschappelijke plicht. Echter, we zien ook dat er een financieel risico is. Gelet op de huidige inzichten achten wij de financiële risico's minimaal en daarmee verantwoord om deze maatschappelijke taak op ons te nemen.

² Naar verluidt neemt het COA na de jaarwisseling de huidige taken van de veiligheidsregio's voor asielzoekers weer terug.

³ Bedmobile realiseert door heel Nederland flexibele woon- en opvangprojecten voor mensen in een maatschappelijk kwetsbare situatie.

⁴ Zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/10/14/tk-verzamelbrief-opvang-oekraïne>.

2. Realisatie van 450 crisisnoodopvang plekken voor asielzoekers tot 1 januari 2023

Om Ter Apel te ontlasten kregen alle veiligheidsregio's in de zomer van 2022 de opdracht om per 1 juli 225 crisisnoodopvangplekken (CNO) voor asielzoekers te organiseren. Daar kwam later een aanvullende opdracht bij van nog eens 225 crisisnoodopvangplekken tot 1 januari 2023. In totaal moet iedere veiligheidsregio dus 450 CNO plekken voor asielzoekers realiseren tot 1 januari 2023.

Vanaf 1 september heeft de gemeente Arnhem 194 CNO plekken gerealiseerd (door middel van een extra schip aan de rijnkade) tot zeker eind 2023. Gemeente Barneveld heeft sinds 19 september 85 opvangplekken georganiseerd op een vakantiepark in Voorthuizen tot eind 2022. Met de concrete invulling in Barneveld komen we nu op 280 opvangplekken voor asielzoekers. Hiermee hebben we dus de eerste tranche van 225 asielzoekers per veiligheidsregio behaald.

De beoogde 450 plekken worden hiermee nog niet behaald. Begin november opent er in Elst (gemeente Overbetuwe) een crisisnoodopvang voor asielzoekers met een capaciteit van 120 opvangplekken. Daarnaast is VGGM in gesprek met een andere gemeente over aanvullende crisisnoodopvang. De VGGM heeft goede hoop deze opdracht hiermee op korte termijn te kunnen vervullen.

3. *Versnelde huisvesting van statushouders*

Om het aanmeldcentrum Ter Apel nog verder te ontlasten en de doorstroming in asielzoekerscentra op gang te krijgen, besloot het kabinet eind juni tot versnelde huisvesting van 7.500 statushouders die nu nog in asielzoekerscentra verblijven. Dit moest voor 5 augustus gerealiseerd zijn. Ondertussen heeft het rijk een extra opdracht gegeven voor de versnelde huisvesting van statushouders tot einde van het jaar, om de taakstelling van 2023 alvast in te lopen. In Gelderland-Midden gaat het om 542 statushouders. Bestuurlijk is afgesproken dat de Provinciale Regietafel (PRT) dit monitort. Dat betekent dat VGGM de sturing hierop loslaat.

Dashboard opvangplekken Gelderland-Midden

Vanaf 18 oktober publiceert VGGM via haar website een dashboard dat inzicht geeft in het aantal opvangplekken regionaal en per gemeente. Daarin zijn ook de cijfers opgenomen van reguliere opvang van asielzoekers (buiten deze extra taakstelling) en de versnelde huisvesting van statushouders op basis van de data van de provincie.

Dashboard opvangplekken in Gelderland-Midden

Westervoort, 18 oktober 2022.

Burgemeester en wethouders van Westervoort
M. Sluiter MA drs. A.J. van Hout
secretaris burgemeester